

8ena. etapa. Castell de l'Areny- La Pobla de Lillet

El primer indret d'interès històrico-arquitectònic que avui ens trobem és Sant Romà de la Clusa a 1.350m., situat a la vertent meridional del Pla de Catllaràs. Aquesta petita vila pertany al municipi de Castell de l'Areny.

La petita esglésiola data del segle XII, consta d'una sola nau, coberta amb volta de canó lleugerament apuntada. En el seu interior, es conservava fins no fa gaire, una Majestat romànico-gòtica del XIII policromada, d'influència oriental semblant a la de Beget.

Tot fent camí arribem al Santuari de Falgars (Serra de Falgars 1.285m.). Aquest santuari es troba sota advocació de Santa Maria, se'n té notícia des de l'any 984, en l'Acta de Consagració de Sant Cristòfol de Vallfogona. L'edifici actual fou reedificat al segle XVII. Es conserva una imatge gòtica d'alabastre (s.XV).

La Serra de Falgars, en pre-pirineu oriental està limitada pel riu Llobregat al Nord i els seus afluents el Regatell al sud-est i el Torrent de la Fou a l'oest. És de formació Tectònica amb una alçada màxima de 1.288m.

La Pobla de Lillet: (topònim Lileto, Ligitense).

Municipi situat en un sector de la vall de Lillet d'orientació E-Oest i regada pel Llobregat i l'Arija.

En la Pobla de Lillet hi conflueixen dues estructures socio-històriques. Primerament i al voltant del Castell es desenvolupà una intensa activitat feudal sota el domini dels Barons de Mataplana (s.XII-XIII) i des de 1.410 sota els Pinós.

Paral·lelament i des de 1.297 els habitants del pla obtingueren dels Mataplana la Carta de Població esdevenint una vila franca i per tant d'aquí el nom de Pobla.

La Poble de Lillet seguí plenament el curs econòmic de la seva comarca i en general del Principat i així l'any 1.765 era la 3ª població d'indústria tèxtil del Principat, a més de les fàbriques papereres i de les mines de lignit de Catllaràs.

La lírica trobadoresca ens ha deixat mostres molt interessants sobre un dels barons de Mataplana -Hug de Mataplana- immortalitzat gràcies a la ploma del trobador Guillem de Berguedà, noble i veí dels Mataplana, i com a bons veïns s'estiraren del monyo al llarg de tota la seva vida fins la mort d'Hug que provocà l'arrepentiment de Guillem, el qual li dedicà un bell Plany poètic.

El Castell: situat damunt d'un turó, avui sols en resta un gros mur formant un arc.

Al costat del castell hi ha l'església consagrada el 17 de novembre del 833 sota l'advocació de Santa Maria Sant Pere i Sant Joan, cal assenyalar que en l'acta de Consagració s'especifica que l'església del IX és una restauració d'una església més antiga "locus antiquitus". Durant el segle XII les ordes monàstiques realitzen una reforma passant algunes de la regla de Sant Benet de Núrcia a la de Sant Benet d'Aniana, esdevenint en lloc de monjos canonges. Sant Maria de Lillet n'és una, comportant un nou sistema de vida comunitària, replantejant-se la renovació arquitectònica. La de Lillet segueix el model del cenobi de St. Vicenç de Cardòna (canònica) i és conseqüència de l'establiment d'una comunitat de canonges el 1.086 i la fundació d'una cògraria de clergues i laics pel bisbe Ot d'Urgell el 1100. De l'edifici del XII es conserven dos absis i el claustre. L'interior és del renaixement. El Claustre té arcades sostingudes per pilans (posteriors a l'església), quasi quadrats, i coberta de volta.

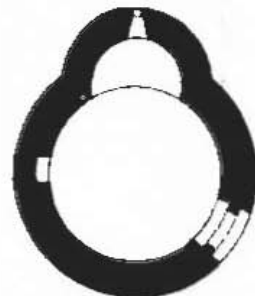
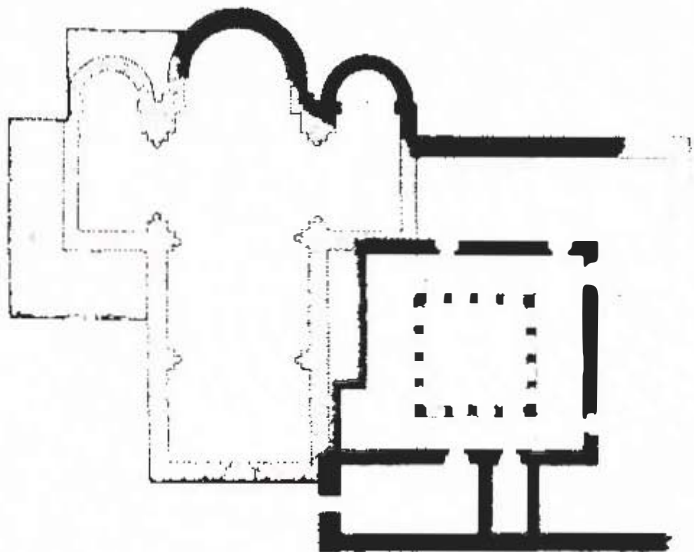

Fig. 265. — Plan de l'església circular del Monestir de la Pobla de Lillet.
Escala: 1 per 200.

Fig. 266. — Plan de l'església de la Pobla de Lillet, localitzada a prop de l'edifici del Monestir de Sant Miquel de Lillet.

Davant del monestir es troba l'església circular de Sant Miquel de la Pobla de Lillet dataada el 1166. Sobre la taula de l'altar hi ha una inscripció moderna que diu "fou consagrada l'any 1000 el 9 de Maig". D'aparells rústics, sembla una cabana de pastors, amb volta esfèrica. L'exterior de forma cònica i coberta de pissarra té una alçada de 4'50m. L'interior fa 5m. d'alçada fins a la clau i el petit absis 3'50m. la porta d'accés fa 2'80 d'alçada.

Angels

Bibliografia:

Puig i Cadafalch: L'arquitectura romànica a Catalunya

Vol. II.

Edicions 62: Història de l'Art català; vol 1er.

Gran Enciclopèdia catalana.